

6:e söndagen efter påsk

Predikan 2026-05-17

Kyrkoherde emeritus Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige.

Dagens ämne: Kristus och Anden.

Epistel: Rom. 8:12–17. Evangelium: Joh. 15:26–16:4.

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön. Käre himmelske Fader! Vi tackar dig att du genom dopet och tron sänder din helige Ande till oss. Hjälp oss att noga akta på ditt ord så att vi inte blir förvillade av världen och dessa många förförelser. Bevara oss istället i den enda sanna tron till evigt liv. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext 3:e årg.: Joh. 17:18–23.

Jesus sade: ”Så som du har sänt mig till världen, så har jag sänt dem till världen. Och jag helgar mig för dem, för att också de ska vara helgade i sanningen. Men jag ber inte bara för dem, utan också för dem som kommer att tro på mig genom deras ord. Jag ber att de alla ska vara ett, och att de ska vara i oss liksom du, Far, är i mig och jag i dig. Då ska världen tro att du har sänt mig. Och den härlighet som du gett mig har jag gett till dem, för att de ska vara ett liksom vi är ett: jag i dem och du i mig, så att de är fullkomligt förenade till ett. Då ska världen förstå att du har sänt mig, och att du har älskat dem så som du har älskat mig.”

Vi står nu inför pingsten och dagens ämne är Kristus och Anden. I episteltexten skriver Paulus: ”Alla de som drivs av Guds Ande är Guds barn” (Rom. 8:14). När en människa genom dopet och tron blir pånyttfödd kommer den helige Ande in i den människans hjärta. Jesus säger ju: ”Den som inte blir född av vatten och Ande kan inte komma in i Guds rike” (Joh. 3:5). Han förklarar också att människan på grund av arvsynnen står utanför Guds rike. ”Det som är fött av köttet är kött, och det som är fött av Anden är ande” (Joh. 3:6). När Adam och Eva föll i synd förlorade de kontakten med Gud. Den helige Ande bodde inte längre i deras hjärta. De måste drivas ut ur paradiset lustgård. Därför skriver också Paulus: ”Ingen rättfärdig finns, inte en enda. Ingen finns som förstår, ingen som söker Gud. Alla har avfallit, alla är fördärvade. Ingen finns som gör det goda, inte en enda” (Rom. 3:10, jfr Ps. 14:1–3).

Detta är det tillstånd som råder i världen i alla tider. Där Guds Ande inte har kommit in i hjärtat genom dopet och tron råder istället djävulen och hans rike. Det är därför Gud och hans heliga ord föraktas. Det är därför människan sätter sina egna tankar främst och låter högmodet råda. Det är därför ogudaktiga tyranner och falska ledare träder upp och får tusentals, kanske miljontals följare. Det är därför krig bryter ut, äktenskap och familjer splittras, lögn och bedrägeri, stöld, och mord finns runtomkring oss. Det är också därför som så många kyrkor och församlingar anpassar sig mera till denna världen och till alla falska läror och inte vill lyssna till Gud och hans heliga ord och noga följa det.

Men nu säger vår text att Jesus av Fadern har blivit sänd till denna världen. Detta är Guds stora nåd. Jesus inleder sin förbön med orden: ”Far, stunden har kommit. Förhärliga din Son, så att Sonen kan förhärliga dig. Du har gett honom makt över alla människor, för att han ska ge evigt liv åt alla dem som du har gett honom. Och detta är det eviga livet: att de känner dig, den ende sanne Guden, och den som du har sänt, Jesus Kristus” (Joh. 17:1–3). Jesus ber i sin bön att den helige Ande ska komma genom apostlarnas ord till alla människor som lyssnar på det rätta, apostoliska ordet och tror på det. Jesus ber: ”Jag har gett dem de ord som du gav till mig. De har tagit emot dem och verkligen förstått att jag har utgått från dig, och de tror att du har sänt mig. Jag ber för dem. Jag ber inte för världen utan för dem som du har gett mig, för de är dina” (v 8f). Jesus skiljer alltså tydligt mellan världen och kyrkan. Han

säger: *”Jag har gett dem ditt ord och världen har hatat dem, för de tillhör inte världen liksom inte heller jag tillhör världen. Jag ber inte att du ska ta dem ut ur världen, utan att du ska bevara dem från det onda”* (v 14f).

Världen hatar den kristna kyrkan. Detta visar sig inte alltid i vardagen då både troende och icke-troende ofta kan samsas väl i både familj, arbete och sociala uppgifter i samhället. Men så snart det blir fråga om en klar och tydlig bekännelse av vad Bibeln lär, visar sig världens hat. Världen kan inte tåla att de nutida normer som råder i det avkristnade samhället ska kunna ifrågasättas och avvisas. När kristna klart och tydligt bekänner Bibelns och den naturliga lagens lära om skapelsen, man och kvinna, äktenskap och sexualitet, livets helgd och synen på abort och människovärde – ja, då är det slut med toleransen. Många vurmär visserligen för en romantisk syn på det svenska folkhemmet med rötter i 1800-talet, men man glömmer då att vårt svenska folk genom århundradena har haft den kristna tron som en tydlig grund och att många invandrare varit med i samhällsbygget så länge kristendomen funnits hos oss. Bibeln lär ju också att vi skall ta väl hand om främlingar! Vi ska inte glömma att Abraham, Isak och Jakob levde som främlingar i det utlovade landet. Och Mose säger: *”En och samma lag ska gälla för den infödde som för främlingen som bor mitt ibland er”* (2 Mos. 12:39). Och Mose förmanar oss allvarligt: *”En främling ska du inte förödmjuka eller förtrycka. Ni har ju själva varit främlingar i Egyptens land”* (2 Mos. 22:20). Man glömmer också att många kristna i Europas historia har vågat sina liv och även gett sina liv i kampen mot de våldsideologier som förhärsligt både rastänkande, främlingshat och ateism.

Det är till denna värld Jesus har kommit med sitt budskap. Han ber till Fadern och säger: *”Så som du har sänt mig till världen, så har jag sänt dem till världen. Och jag helgar mig för dem, för att också de ska vara helgade i sanningen”* (Joh. 17:18). Den kristna kyrkans plats är *i världen* för att vittna för världen om sanningen. Men kyrkan är inte *av världen*.

Om kyrkan blir förvärldsligad är det som när saltet mister sin sälta och inte duger till någonting. Men när den sanna kyrkan troget predikar Guds ord är det nödvändigt att det uppstår hat och förföljelser. Vi ska inte bli förvånade och förfäras över detta. Men vi ska veta att just där detta sker är också Guds Ande närvarande. När Guds ord ljuder rent och klart verkar Anden. Det är om detta Jesus bad i sin förbön, och det står klart att Gud omedelbart hörde denna bön. Han bad att människor ska bli *”helgade i sanningen”*, och precis så sker det. Genom dopet blir en människa född på nytt och helgad, avskild från all synd. Det sker genom syndernas förlåtelse. Så föds en människa på nytt genom *dopet* och får del av den helige Andes gåva. Så uttalas syndernas förlåtelse i *avlösningen* i bikten och i den heliga *nattvarden*. Avlösningen är den helige Andes direkta tal till syndaren fastän den sker genom prästens mun. Nattvardens bröd och vin är Kristi kropp och blod i kraft av ordet, till syndernas förlåtelse. Dessa gåvor ska vi som kristna därför bruka flitigt och inte bara använda dem någon enstaka gång. Vår bekännelse framhåller att den som vill vara kristen flitigt ska bruka både ordet och de heliga sakramenten. Så helgas vi genom både predikan, dopet, bikten och nattvarden.

I sin förbön ber Jesus inte bara för apostlarna utan också för alla som genom deras ord kommer till tro. Detta ska vi särskilt lägga märke till. Jesus säger: *”Men jag ber inte bara för dem, utan också för dem som kommer att tro på mig genom deras ord. Jag ber att de alla ska vara ett, och att de ska vara i oss liksom du, Far, är i mig och jag i dig. Då ska världen tro att du har sänt mig”* (v 20f). Detta ord missbrukas tyvärr svårt av den världsvida ekumeniska rörelsen. Denna rörelse framträder till det yttre i kristen dräkt, men vid närmare granskning visar den sig vara en ohelig allians av både rent världsliga uppfattningar blandade med förvrängningar av bibelordets innebörd. Ekumenismen är en del av den yttersta tidens antikristliga lära som vi skall ta oss till vara för. Dess mål är en yttre, världsvid kyrka i förening med påvedömet, som i Bibeln beskrivs på

följande sätt: *”Låt ingen bedra er på något sätt. Först måste avfallet komma och laglöshetens människa träda fram, fördärvets son, motståndaren som förhäver sig över allt som kallas gud eller heligt så att han sätter sig i Guds tempel och säger sig vara Gud”* (2 Tess. 2:3f). Att denne antikrist är påven som förnekar den kristna trons hela grund lärs klart i vår lutherska bekännelse. Påven framträder som en kyrklig ledare i sitt ämbete vilket ständigt fortsätter. Påvedömet går också allt längre i sitt avfall och kan därför med rätta kallas *”Roms nya religion”* (så Tom Hardt i en viktig skrift).

Jesus säger *”Då ska världen tro att du har sänt mig”* (v 21). Detta är inte fråga om en omvändelse av hela världen till kristendomen. Nej, det är fråga om att icke-troende människor i världen här och där blir omvända genom det sanna, bibliska budskapet om synd och nåd. Jesus kallar kyrkan för *”en liten hjord”* (Luk. 12:32). Men denna kyrka finns i hela världen. Frälsningen kommer till världen precis så som Jesus säger i det välkända ordet: *”Så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son, för att var och en som tror på honom inte ska gå förlorad utan ha evigt liv”* (Joh. 3:16). Tanken att Jesus i sin förbön skulle ha avsett en världsvid ekumenisk rörelse där alla kyrkor trots skilda läror går samman, och att sedan också en världsvid, total väckelse sker – den tanken hör till djävulens bländverk. Han vet mycket väl hur han ska utlova lycka och framgång och salighet åt hela världen, medan hans syfte är det rakt motsatta.

Men de i världen som verkligen lyssnar på Guds rena och klara ord och sätter tro till det omfattas av Jesu ord: *”Då ska världen förstå att du har sänt mig, och att du har älskat dem så som du har älskat mig”* (v 23). Till alla dessa i världen som genom ordet och dopet blir omvända säger Jesus: *”De tillhör inte världen, liksom inte heller jag tillhör världen. Helga dem i sanningen: ditt ord är sanning”* (v 16f).

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.